BACK2BASICS

פרשת ויגש

VAYIGASH

ALWAYS LEARNING

Despite every Hardship that has befallen the Jewish nation, we have preserved our commitment to teach children Torah. Now, more than ever, we must realize the importance of this holy task, and not get distracted by the atmosphere that surrounds us.

פרשת ויגש

1 ג. אויפ׳ן פסוק ואת יהודה שלח גו׳ להורות לפניו גשנה, ברענגט רש״י אין נאָמען פון מדרש „לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה״.

בשעת דער אויבערשטער האָט געהייסן יעקב׳ן גיין אין מצרים, האָט יעקב באַוואָרנט פריער — לפניו — אַז דאָרטן זאָלן זיין ישיבות. הגם דער אויבערשטער האָט אים צוגעזאָגט אַז ער וועט מיט אים מיטגיין, „אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה״, פונדעסטוועגן האָט יעקב זיך באַמיט צוגרייטען פריער ישיבות, און ערשט דאַן איז ער געגאַנגען אַהין מיטן אויבערשטן, ווייל ישיבות איז דער יסוד און דער קיום פון אידן.

און די ישיבות וואָס יעקב אָבינו האָט געגרינדעט, זיינען געווען די גאַנצע צייט וואָס אידן זיינען געווען אין מצרים, ווי די רז״ל [3] זאָגן: מימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם, היו במצרים ישיבה עמהם, שנאמר [4] לך ואספת את זקני ישראל.

אין אַלע צייטן און אין אַלע ערטער וואו אידן זיינען געווען, אַפילו אין גלות מצרים, וואָס איז געווען זייער אַ שווערער גלות, זיינען געווען ישיבות וואו מען איז געזעסן און געלערענט תורה, ווייל, ווי געזאָגט פריער: ישיבות זיינען דער עקזיסטענץ פון אידישן פאָלק.

2 ד. גלות מצרים איז געווען דער שווערסטער גלות פון אַלע גלות׳ן, אַפילו פון דעם איצטערדיקן גלות, מצד כמה ענינים:

א) גלות מצרים איז געווען נאָך פאַר מ״ת. הגם אַז אויך דעמאָלט האָט מען געלערענט תורה, ווי עס איז צו זען פון די פיל מאמרי רז״ל, אויך פון דעם מאמר גופא מימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם, פונדעסטוועגן, וויבאַלד אַז די תורה וואָס זיי האָבן געלערנט איז געווען מיט זייער אייגענעם כוח, איז ווי הויך אַ נברא זאָל ניט דערלאַנגען — איז דאָס נאָר ביז שרש הנבראים, אָבער ניט העכער [5].

ב) גלות מצרים איז געווען דער ערשטער גלות ביי אידן, ובמילא איז דאָס געווען זייער שווער צו איבערטראָגן. ווי מיר זען אַז ווען עס טרעפט זיך ביי איינעם אַן אומגליק ר״ל, איז דעם ערשטן מאָל דאָס זייער שווער איבערצוטראָגן, אָבער אַז דער זעלבער אומגליק טרעפט זיך ביי אים נאָך אַמאָל ר״ל, איז שוין ניט אַזוי שווער, וואָרום ער איז שוין „איינגעוואוינט״ אין דעם.

ג) אין מצרים זיינען אַלע אידן געווען צוזאַמען. אין די שפעטערדיקע גלות׳ן איז צדקה עשה הקב״ה בישראל שפזרן לבין האומות [6]. אַז אידן געפינען זיך אין פאַרשידענע פלעצער, איז אַז מען פייניקט אידן אין איין פלאַץ קען מען דערווייל איבערכאַפּן דעם אָטעם אין אַ צווייטן פלאַץ, און אויך העלפן די אידן וואָס געפינען זיך אין דעם שווערן מצב. דאַקעגן אין מצרים זיינען אַלע אידן געווען אין איין פלאַץ און אונטער איין ממשלה.

3) יומא כח, ב.
4) שמות ג, טז.
5) זע אויבן עמוד 40 און ווייטער.
6) פסחים פז, ב.

1 This week's Parsha speaks of Yakov and his children going down to the land of Mitzrayim. As they were making their way there, Yakov sent Yehudah ahead of everyone else to prepare a Yeshivah in the land of Goshen, this way it would be ready by the time the others arrived. When Hashem instructed Yakov to go to Mitzrayim, he promised him that "I will go down with you and also go up (leave)". Thus, Yakov had Hashem's promise that he would be in Mitzrayim with the Jewish people during their time there. Despite this, Yakov made a point of ensuring that there will be Yeshivos open upon his arrival. Yakov understood that Yeshivas are the foundation of the Jewish people. Those Yeshivas that Yakov established remained throughout the entire duration of the exile in Egypt. Throughout all of the generations of the Jewish people, even during the time in Mitzrayim, a very difficult Golus, there were always Yeshivos where people sat and studied Torah. Yeshivas are the existence of the Jewish nation.

2 The exile in Egypt was more difficult than the present exile for a number of reasons. 1) Before the giving of the Torah on Har Sinai, any Torah that was learned had to be understood with a person's own power and thus had a limit to how high a level he could reach. Once the Torah was given, Hashem gave the Jewish people special power to reach even higher than their own capabilities. This shows us that although the Jewish people were indeed studying Torah in Mitzrayim, and that is what gave them vitality, it did not have the same influence that it had in later generations. 2) The exile in Mitzrayim was the first of all the exiles. It is well known that the first

Translations. . .טייטש'ן

1 On	אויפ'ן
Brings	ברענגט
In the name	אין נאמען
To establish for him a house of study	לתקן לו בית תלמוד
That from there will come out instruction	שמשם תצא הוראה
Told	האט געהייסן
To go	גיין
Took care of first	באווארנט פריער
There	דארטן
Should be	זאל זיין
Go with (him)	מיטגיין
Nevertheless	פונדעסטוועגן
First tried to prepare	באמיט צוגרייטען פריער
Only then	ערשט דאן
Went	געגאנגען
Since	ווייל
Founded	געגרינדעט
The entire time	די גאנצע צייט
Yeshiva was never separated from them	לא פרשה ישיבה מהם
"Go and gather the elders of Israel"	לך ואספת את זקני ישראל
In all times	אין אלע צייטן
All places	אלע ערטער
Where	וואו
Very difficult	זייער א שווערער
Wherever they settled	וואו מען איז געזעסן
Like mentioned previously	ווי געזאגט פריער
Existence	עקזיסטענץ
Nation	פאלק
2 Most difficult	שווערסטער
Present	איצטערדיקן
Even before the giving of the Torah	נאך פאר מ"ת
Also then	אויך דעמאלט
Like it can be seen	ווי עס איז צו זען
Many	פיל
Nevertheless	פונדעסטוועגן
Since	וויבאלד
With their own power	זייער אייגענעם כוח
However high	ווי הויך
Reach	דערלאנגען
Not higher	ניט העכער
First	ערשטער
Handle	איבערטראגן
It occurs	עס טרעפט זיך
A misfortune	אן אומגליק
Same	זעלבער
Accustomed	איינגעוואוינט
Later	שפעטערדיקע
Hashem did a kindness with the Jewish people that he spread them out throughout the nations	צדקה עשה הקב"ה בישראל שפזרן לבין האומות
Different places	פארשידענע פלעצער
Torture	פייניקט
Under	אונטער

ד) מצרים איז געווען זייער אַ שווע־רע לאנד, אַז אפילו קיין עבד [7] האָט ניט געקענט אַנטלויפן פון דאָרטן, און דאָ האָבן געדאַרפט אַרויסגיין פון מצרים ששים רבוא לבד נשים וטף (זעקס מאָל הונדערט טויזנט אויסער פרויען און קינדער).

פונדעסטוועגן, ניט קוקנדיק אויף די אַלע שוועריקייטן, לא פרשה ישיבה מהם. עס זיינען געווען שטענדיק ישיבות אין וועלכע מען איז געזעסן און געלערנט תורה.

3 ה. מען האָט שוין גערעדט מע־רערע מאָל, אַז תורה איז ניט ח"ו קיין היסטאָריע־בוך, נאָר יעדער ענין און סיפור, אַפילו יעדער אות פון תורה, איז אַן אָנווייזונג אין יעדער צייט און אָרט.

פאַראַן אַזעלכע וואָס טענה'ן, אַז איצטער איז ניט קיין צייט פון ישי־בות, אין אַזאַ שווערן צושטאַנד איז גענוג אויך אַ תלמוד תורה, און אויב שוין יאָ ישיבות, איז אָבער ניט קיין ישיבות ווי אַמאָל, א. אַ. וו.

אויף דעם איז די הוראה פון גלות מצרים: דאָרט, אין מצרים, איז געווען אַ סך אַ שווערערער צושטאַנד ווי איצטער, און פונדעסטוועגן האָט מען ניט געמאַכט קיין חשבונות און מען האָט געלערנט תורה. נאָך מערער: ניט נאָר וואָס מען האָט ניט גע־מאַכט קיין חשבונות פון דעם שווערן מצב פון גלות, מען האָט אויך ניט געמאַכט קיין חשבונות וואוהין די תורה דערלאַנגט, צי אין שרש הגב־ראים צי העכער. היינט איצטער אַז דער גלות איז אַ סך גרינגער ווי דעמאָלט, און דער לימוד התורה איז אַ סך העכער ווי דעמאָלט, דאַרף מען אוודאי ניט מאַכן קיין חשבונות און עס דאַרפן זיין ישיבות.

4 ו. די זעלבע זאַך איז בנוגע אויס־האַלטן ישיבות: פאַראַן אַזעלכע וואָס טענה'ן אַז איצטער איז אים ענג — ענג אין קאָפּ און ענג אין קע־שענע, — אַז ער וועט אָפּעסן, אָפּ־טרינקען און אויסשלאָפן זיך, און עס וועט אים ווערן ברייטער אין קע־שענע, דעמאָלט וועט ער געבן אויף דער ישיבה, און ער וועט נאָך פּראַווען מסירת נפש, און געבן אויך זיינע קינדער אין ישיבה, ביז דרייצן יאָר.

דאַרף מען אים זאָגן: מצרים איז געווען אַ סך אַ שווערערער גלות. מען האָט אַפילו קיין אייגענע קש — שטרוי — ניט געהאַט און מ'האָט געדאַרפט אַרומגיין אין אַ פרעמדע מדינה זוכן שטרוי, בשעת די נוגשים זיינען געשטאַנען מיטן בייטש אי־בערן קאָפּ און איבער דער פּלייצע, און פונדעסטוועגן — קיין אייגענע שטרוי איז טאַקע ניט געווען, אָבער ישי־בות האָט מען אויסגעהאַלטן.

5 ז. אין גמרא [8] איז פאַראַן אַ קלער, וואו איז ערגער פאַרביי צו גיין — דורך אַ גאַס פון זונות אָדער פאַרביי אַן עבודה זרה. אין פלוג, דאַרף מען פאַרשטיין — מילא גיין פאַרביי זונות טויג ניט מצד ראי', וואָרום ראי' אַפילו אַן הרהור — איז מעורר

7) מכילתא. רש"י עה"ת שמות יח, ט.

8) ע"ז יז, א.

time a tragedy occurs, it is the most difficult to handle. If it happens again in the future, it is not as challenging as the first time. 3) In Mitzrayim, all of the Jewish people were there suffering together. In the other exiles, Hashem did a kindness to the Jewish people and spread them throughout all of the nations. This way, if a certain nation is oppressing the Jews under their jurisdiction, the Jews in the other areas of the world can provide assistance and support to those who are suffering. This was not the case in Mitzrayim. 4) The situation in Mitzrayim was very difficult. The Medrash says that it was impossible for even one servant to escape, and there were six hundred thousand grown men who were stuck there, plus all the women and children. Despite all of these hardships, the Jewish people made sure there were Yeshivas where people could sit and learn the holy Torah.

3 **As we have mentioned many times,** the Torah is not merely stories of the past. Every story the Torah tells, or even a single letter in the Torah, contains relevant messages for our personal lives. These lessons apply to all places and all times. Some people may be under the impression that times have changed and we no longer need Yeshivas like we used to. They think that because of the difficult challenges that are present, other types of schools will suffice. We must learn from the Jewish people in Mitzrayim. Despite all of their hardships and difficulties, they still remained strong in their commitment to study and teach Torah. They made no calculations as to whether their difficulties removed their responsibility to learn. Furthermore, they did not calculate which levels their Torah learning reached. (As we mentioned previously, the Torah learning of that time did not reach the levels it does now.) Certainly we cannot start to make calculations.

4 **The same applies regarding supporting** the Yeshivahs. Some people say that only after they deal with all of their own personal needs will they begin supporting the Yeshivahs. They say that first they must eat, drink, sleep, make money etc. and afterwards they will make a donation and perhaps even send their own children to the Yeshivah. We must tell these people that in Mitzrayim it was far more difficult than it is now. In Mitzrayim, they did not even have straw with which to make bricks. They were forced to search in for-

Translations. . .טייטש'ן

Run	אנטלויפן
Nevertheless	פונדעסטוועגן
Notwithstanding	ניט קוקנדיק
Always	שטענדיק
Sat	געזעסן
Spoke	גערעדט (3)
Many times	מערערע מאל
History book	היסטאריע-בוך
Lesson	אנווייזונג
Time	צייט
Place	ארט
There are those	פאראן אזעלכע
Situation	צושטאנד

Enough	גענוג
And so on	א.א.וו. (=און אזוי ווייטער)
Did not make	ניט געמאכט
Where	וואוהין
Reaches	דערלאנגט
Whether	צי
Much easier	א סך גרינגער
Support	אויסהאלטן (4)
Tight	ענג
Head	קאפ
Eat up	אפעסן
Drink up	אפטרינקן
Sleep well	אויסשלאפן
Wide	ברייטער

Until thirteen years old	ביז דרייצן יאר
Straw	שטרוי
Go around	ארומגיין
Stood	געשטאנען
Whip	בייטש
Shoulder	פלייצע
Inquiry	קלער (5)
Where is lower/worse	וואו איז ערגער
To pass by	פארביי צו גיין
Seemingly	אין פלוג
Doesn't fit	טויג ניט
Because	ווארום
Without	אן

כידוע[9]), אָבער וואָס אַרט דאָס אַז ער וועט גיין פאַרביי אַן עבודה זרה? דער טעם פון ראי׳ איז דאָך דאָרטן ניט שייך, וואָרום וואָס וועט ער זען אויסער האָלץ און שטיינער? נאָר דער טעם איז: יעדער זאַך פועל׳ט אויף דעם אויר וואָס אַרום אים, און אין אַן אָרט וואָס ס׳איז פאַראַן טומ־אה, איז אין יענעם אויר דאָ המשכת הטומאה, און דער אויר קען פועל׳ן אויפן מענטשן[10]).

אַנטקעגן וואָס זאָג איך דאָס?

6 דער אויר פון גאַס, אַז איצטער איז ניט קיין צייט אויף ישיבות — האָט גע׳פועל׳ט אויך אויף אַ טייל תלמידי הישיבות.

עס זיינען דאָ תלמידים וואָס טע־נה׳ן, אַז זיי איז שווער צו לערנען ווי מען באַדאַרף, ווייל זיי מוזן זיך פריער פאַרזאָרגן מיט פרנסה. ער קען ניט לערנען רואיק, וואָרום עס דריקט אים שוין אין קאָפּ, מיט וואָס וועט ער מפרנס זיין די קינדער וואָס דער אויבערשטער וועט אים געבן נאָכדעם ווי ער וועט קומען צו דער צייט פון שידוכים, און מען וועט טאָן אין דעם, און ער וועט געפינען זיין בת גילו, און עס וועט זיין תנאים און דערנאָך חתונה און דערנאָך וועלן געבאָרן ווערן קינדער בשעה טובה ומוצלחת. אויך דאגה׳ט ער וואָס וועט ער זיי איבערלאָזן נאָך הונדערט און צוואַנציק יאָר, ובמילא גייט ער שוין אַוועק אין גאַס — על כל פנים זיין כוח העמקה גייט אַוועק — און טראַכט וועגן „תכלית" פון פרנסה.

7 פון וואַנען קומט אַזאַ געפיל צו תלמידי הישיבות? — פון דעם אויר פון גאַס כנ״ל. וואָרום, כאָטש, דער רבי דער שווער האָט געזאָגט, אַז די אייז (אין אַמעריקע) האָט זיך שוין גערירט, אָבער פונדעסטוועגן איז פאַראַן אַ חילוק און אַ מרחק אין דעם אייז פון „זיך גערירט", ביז אַז עס זאָל זידן און קאָכן מיט דעם הוי׳ אלקיך אש אוכלה הוא[11]). דערצו זיינען נאָך אויך פאַרבליבן שיריים פון פריער, און דער סוג תלמידים כאַפּן פון די פריער־דיקע שיריים.

8 ח. אַ לימוד זכות איז טאַקע דאָ אויף זיי, אַז דאָס קומט פון דער אַטמאָספער פון דער סביבה כנ״ל, אָבער עס דאַרף דאָך ניט זיין אַזוי. און אויך אויף דעם איז דאָ אַ הוראה מהנ״ל:

אין מצרים איז אויסער דעם וואָס עס איז געווען זייער אַ שווערער גלות כנ״ל, איז מען געווען אַזוי שטאַרק דערדריקט אַז מ׳האָט גאָר ניט פאַרנומען אַ מחשבה וועגן אַרויס־גיין פון גלות. בשעת משה רבינו האָט אָנגעזאָגט די בשורת הגאולה איז — ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה[12]), און פונדעסט־וועגן, איז אפילו איידער משה איז געקומען און געזאָגט פקדתי, האָט מען ניט געטראַכט חשבונות, וואָס

9) משנה זבים פרק ב מ״ב. זע אויך קונטרס העבודה פ״ב.

10) וועגן דער ווירקונג פון לופט, זע אויך אין „היום יום" — יא טבת. „קובץ ליובאַוויטש" שנה ראשונה חוב׳ ד ע׳ 63.

11) דברים ד, כד.

12) שמות ו, ט.

eign places for straw, while the officers were standing over them with whips. Despite all this, they made sure the Yeshivahs stayed open.

5 **There is a dialogue in Gemara regarding** places that a person should not pass through. The Gemara discusses what would be worse for a person to pass, a place where people act inappropriately or a place of idol worship. At first glance it would seem that the place of idol worship is far better. When a person sees people behaving inappropriately he will be aroused to behave in a similar manner. When a person sees idols, on the other hand, all he is being exposed to is wood and stones. The reason why passing a place of idol worship is so bad is because the idols have a very negative effect on the atmosphere. When a person walks through that area, the impurity that comes as a result of the idols affects him in a bad way.

6 **The same concept applies to the atmosphere** that is found in the streets nowadays. The attitude towards Yeshivahs has affected the Yeshivah students themselves. They are convinced that they cannot commit themselves to Torah study because they must think about making money. They are worried about how they will support their wife and children once they are married. They are worried about what they will leave for their children as an inheritance once they pass on. Due to all of these worries, their mind is not found within their learning, but rather in the street.

7 **Where does such an attitude come** from? It comes from the atmosphere in the street. Although the Frierdiker Rebbe said "The ice in America has already moved" (the attitude has changed), there is a difference between "being moved" and being transformed into excitement and passion for spirituality. These Yeshivah students still are being affected by the attitude that one must place his career as their first priority.

8 **These students have an excuse for** such an attitude. The atmosphere that surrounds them affects them, but still it does not have to be this way. In Mitzrayim the Golus was so difficult that the Jewish people did not even entertain a thought about leaving. Even when Moshe Rabeinu came and told the Jewish people that they will be redeemed they did not believe him. Nevertheless, without thinking about their future or their fate, they insisted on keeping the Yeshivahs open. How much more so now, we must not think about what will happen in the future, rather we must commit ourselves to the study of Torah.

Translations. . .טייטש'ן

	Besides	אויסער
	Wood and stones	האלץ און שטיינער
6	Against/ regarding what	אנטקעגן וואס
	A number	א טייל
	They must	זיי מוזן
	Worry	פארזארגן
	Peacefully	רואיק
	Afterwards	נאכדעם
	His match	זיין בת גילו
	Leave over	איבערלאזן
	Hundred and twenty years	הונדערט און צוואנציק יאר
7	From where	פון וואנען
	Feeling	געפיל
	Although	כאטש
	Ice	אייז
	Already moved	שוין גערירט
	Bubbling and cooking	זידן און קאכן
	Remained	פארבליבן
8	Atmosphere	אטמאספער
	Oppressed	דערדריקט
	From the shortness of breath and from difficult work	מקוצר רוח ומעבודה קשה
	Before	איידער

וועט זיין דער „תכלית״, נאָר מ׳איז געזעסן אין ישיבות און געלערנט. איז מכל שכן איצטער דאַרף ניט איינגיין אין קאָפּ, „וואָס וועט זיין דער תכלית״, און מען דאַרף זיצן און לערנען ניט טראַכטנדיק קיין חשבונות.

9 ובפרט אַז איצטער איז די עבודה אַ סך אַ גרינגערע ווי דעמאָלט. ווי עס איז באַוואוסט[13] אַז ר״ב ניצוצות פון די רפ״ח ניצוצות שנפלו, האָט מען מברר געווען אין גלות מצרים, ווי עס שטייט וגם ערב ר״ב עלו אתם און עס איז געבליבן ניט מער ווי פ״ו ניצוצות בגימטריא אלקים, און אויך פון די פ״ו ניצוצות גופא, האָבן אידן במשך הזמן, מיט שווייס און מיט בלוט, אַ סך פון זיי מברר געווען, און ס׳איז געבליבן נאָר פּכים קטנים וואָס מ׳דאַרף מברר זיין.

ובמילא איז דאָך די עבודה אַ סך אַ לייכטערע, ווייל: א) עס איז געבליבן נאָר אַ מיעוט צו מברר זיין. ב) עס איז פאַראַן דער סיוע הניצוצות וואָס מ׳האָט שוין מברר געווען.

(משיחת ש״פ שמות, תשי״ג)

ט. עס שטייט אין כתבי האריז״ל[14], אַז דורך דעם „הא לכם זרע״ וואָס אין דעם איז אויך אָנגעדייט אַז יוסף האָט זיי געגעוויט מל זיין זיך, האָט מען מוסיף געווען חיות אין מצרים — קליפות, — ענין גלות מצרים. און אין הא לחמא עניא איז מרומז אויך די גאולה.

— דאָס איז אויך דער טעם וואָס נוסח האריז״ל אין דער פיסקא הא לחמא עניא איז — הא בצירי און ניט הָא בקמץ.

(דער חילוק פון הָא בקמץ ביז הא בצירי איז אויך אין פירוש: הָא (בקמץ) לחמא עניָא כו׳ איז דער טייטש: דאָס איז די לחמא עניָא וואָס אכלו אבהתנא בארעא דמצרים, און הא (בצירי) לחמא עניא כו׳ איז דער פשט: נאַט אייך[15] לחמא עניא).

י. בכדי צו פאַרשטיין ווי אַזוי דער „הא לחמא עניא״ איז אַ באַוואָרעניש און אַ תיקון אויף דעם „הא לכם זרע״, דאַרף מען פריער דערקלערן דעם ענין פון דעם קלקול — שאָדן — וואָס עס איז אַרויסגעקומען פון דעם וואָס יוסף האָט געזאָגט, הא לכם זרע.

אין פלוג איז דאָך ניט פאַרשטאַנדיק פאַרוואָס האָט דער „הא לכם זרע״, וואָס יוסף האָט געזאָגט צו די מצריים, ניט געטויגט. על פי שכל דאַרף דאָך אויסקומען, אַז די הנהגה פון יוסף׳ן בכלל וואָס ער האָט געזאָגט הא לכם זרע, איז ניט נאָר וואָס עס האָט ניט געדאַרפט ברענגען קיין חסרון, נאָר אדרבה, נאָך אַ מעלה. אויסער דעם וואָס מיט דעם „ואת העם העביר״ גו׳ — איבערפירנדיק די מצריים פון איין אָרט צום צווייטן האָט ער אַראָפּגענומען די שאַנד פון זיינע ברידער, מען זאָל זיי ניט רופן גולים (גלות־מענטשן)[16], איז דאָך אויך ידוע אַז דער ענין פון יוסף ברוחניות איז

13) תורה אור ס, ג.

14) פע״ח שער החמ״צ פ״ו. סי׳ האריז״ל בהגדה.

15) אין מדרש לקח טוב צו ויגש מז, כג: הא לכם מלשון הליכי.

16) חולין ס, ב.

9 **The Avoda in our times is much easier** than it used to be. Two hundred and eighty eight spiritual sparks came down to this world for us to elevate. In Mitzrayim they elevated two hundred and two of them, with only eighty six remaining. Throughout the years of Jewish history, with blood and tears many those remaining eighty six have also been elevated. There remains only a small amount left for us to do. Additionally, those sparks that have already been elevated assist us with our present Avoda.

Translations. . .טייטש'ן

Two hundred and two . . . . . ר"ב
Two hundred and eighty-eight . . . . רפ"ח
Eighty six . . . . פ"ו
With sweat and blood . . . . מיט שוויים און מיט בלוט
A lot . . . . א סך
Remained . . . . געבליבן
Easier / lighter . . . . לייכטערע
Since/because . . . . ווייל

ד) מצרים איז געווען זייער אַ שווערע לאנד, אַז אפילו קיין עבד[7] האָט ניט געקענט אַנטלויפן פון דאָרטן, און דאָ האָבן געדאַרפט אַרויסגיין פון מצרים ששים רבוא לבד נשים וטף (זעקס מאָל הונדערט טויזנט אויסער פרויען און קינדער).

פונדעסטוועגן, ניט קוקנדיק אויף די אַלע שוועריקייטן, לא פרשה ישיבה מהם. עס זיינען געווען שטענדיק ישיבות אין וועלכע מען איז געזעסן און געלערנט תורה.

ה. מען האָט שוין גערעדט מערערע מאָל, אַז תורה איז ניט ח"ו קיין היסטאָריע־בוך, נאָר יעדער ענין און סיפור, אַפילו יעדער אות פון תורה, איז אַן אָנווייזונג אין יעדער צייט און אָרט.

פאַראַן אַזעלכע וואָס טענה'ן, אַז איצטער איז ניט קיין צייט פון ישיבות, אין אַזאַ שווערן צושטאַנד איז גענוג אויך אַ תלמוד תורה, און אויב שוין יאָ ישיבות, איז אָבער ניט קיין ישיבות ווי אַמאָל, א. אַ. וו.

אויף דעם איז די הוראה פון גלות מצרים: דאָרט, אין מצרים, איז געווען אַ סך אַ שווערערער צושטאַנד ווי איצטער, און פונדעסטוועגן האָט מען ניט געמאַכט קיין חשבונות און מען האָט געלערנט תורה. נאָך מערער: ניט נאָר וואָס מען האָט ניט געמאַכט קיין חשבונות פון דעם שווערן מצב פון גלות, מען האָט אויך ניט געמאַכט קיין חשבונות וואוהין די תורה דערלאַנגט, צו אין שרש הגנבראים צי העכער. היינט איצטער אַז דער גלות איז אַ סך גרינגער ווי דעמאָלט, און דער לימוד התורה איז אַ סך העכער ווי דעמאָלט, דאַרף מען אַוודאי ניט מאַכן קיין חשבונות און עס דאַרפן זיין ישיבות.

ו. די זעלבע זאַך איז בנוגע אויסהאַלטן ישיבות: פאַראַן אַזעלכע וואָס טענה'ן אַז איצטער איז אים ענג — ענג אין קאָפּ און ענג אין קעשענע, — אַז ער וועט אָפּעסן, אָפּטרינקען און אויסשלאָפן זיך, און עס וועט אים ווערן ברייטער אין קעשענע, דעמאָלט וועט ער געבן אויף דער ישיבה, און ער וועט נאָך פּראַווען מסירת נפש, און געבן אויך זיינע קינדער אין ישיבה, ביז דרייצן יאָר.

דאַרף מען אים זאָגן: מצרים איז געווען אַ סך אַ שווערערער גלות. מען האָט אַפילו קיין אייגענע קש — שטרוי — ניט געהאַט און מ'האָט געדאַרפט אַרומגיין אין אַ פרעמדע מדינה זוכן שטרוי, בשעת די נוגשים זיינען געשטאַנען מיטן בייטש איבערן קאָפּ און איבער דער פּלייצע, און פונדעסטוועגן — קיין אייגענע שטרוי איז טאַקע ניט געווען, אָבער ישיבות האָט מען אויסגעהאַלטן.

ז. אין גמרא[8] איז פאַראַן אַ קלער, וואו איז ערגער פאַרבייי צו גיין — דורך אַ גאַס פון זונות אָדער פאַרביי אַן עבודה זרה. אין פלוג, דאַרף מען פאַרשטיין — מילא גיין פאַרביי זונות טויג ניט מצד ראי׳, וואָרום ראי׳ אַפילו אַן הרהור — איז מעורר

7) מכילתא. רש"י עה"ת שמות יח, ט.

8) ע"ז יז, א.

A selected section of the Sicha with a linear translation

did not make	ניט געמאכט
any calculations	קיין חשבונות
where the Torah	וואוהין די
learning was reaching	תורה דערלאנגט
Whether it is in the level of the source of the creations	צי אין שרש הנבראים
or whether it is in higher levels.	צי אין העכער
Now today,	היינט איצטער
when the Golus	אז דער גלות
is much easier	איז א סך גרינגער
than then	ווי דעמאלט
and the Torah learning	און דער לימוד התורה
is a lot higher	איז א סך העכער
than then	ווי דעמאלט
we must certainly not make	דארף מען אודאי ניט מאכן
any calculations	קיין חשבונות
and there must be	און עס דארפן זיין
Yeshivos.	ישיבות

Translations. . .טייטש'ן

On/regarding this	אויף דעם
is the lesson	איז די הוראה
from Golus Mitzrayim:	פון גלות מצרים
There, in Mitzrayim,	דארט אין מצרים
was	איז געווען
a much more difficult situation	א סך א שווערערער צושטאנד
than now,	ווי איצטער
and nevertheless	און פונדעסטוועגן
they did not make	האט מען ניט געמאכט
any calculations	קיין חשבונות
and they learned Torah.	און מען האט געלערנט תורה
Furthermore,	נאך מערער
not only	ניט נאר
that they didn't make	וואס מען האט ניט געמאכט
any calculations	קיין חשבונות
about the difficult situation of Golus,	פון דעם שווערן מצב פון גלות
they also	מען האט אויך

3 What affect does today's atmosphere have on Yeshivah students?

4 Why is the Avoda today so much easier than in previous generations?

1 What are four reasons why Mitzrayim was more difficult than any other Golus?

A. ______________________________

B. ______________________________

C. ______________________________

D. ______________________________

2 What lesson do we learn from the Yeshivos in Mitzrayim?

____

____

____

____

Notes & Feedback:

BACK2**BASICS**

seeing the Parsha like the Rebbe does

Subscription or Sponsorship: B2BSICHOS@GMAIL.COM

Cover:
Leibel Krinsky

Content:
Dovid Rachmani

Layout:
Menachem Aron

© B2B Sichos